

2013-06-05

Motion till kommunfullmäktige

Umeå – Fristad för kulturarbetare

Sedan början av 1990-talet har städer runtom i världen tagit initiativ till att under en viss tid bjuda in en författare eller journalist som inte har möjlighet att fritt verka i sitt yrke i hemlandet.

Fristadsprogrammet skiljer sig från andra konstnärliga residensprogram genom att det viktigaste kriteriet vid urval inte är konstnärliga meriter, utan istället behovet att komma i säkerhet och/eller få sin röst hörd och sina texter publicerade.

Det är alltså dels ofta frågan om att förflytta en person från en farlig situation därför att författaren genom sitt litterära eller journalistiska arbete riskerar förföljelse.

Men det är inte bara frågan om att erbjuda skydd för en individ; fristadsarbetet går ut att säkra yttrandefriheten och allas globala rätt att få sina synpunkter framförda i offentliga sammanhang.

En viktig uppgift för fristaden är därför att ge möjlighet till arbetsro, kollegial och social gemenskap, översättningsmöjligheter och självständigt arbete fritt fram från påtryckningar och trakasserier.

Ovan citerade text kommer från Kulturrådet. Idag är Göteborg, Malmö, Sigtuna, Stockholm, Uppsala och Växjö exempel på svenska fristäder. 2011 beslutade fullmäktige att också Umeå ska vara en fristadskommun för författare och andra skribenter som förföljs på grund av sitt arbete.

Vänsterpartiet tror att Umeås stad och kulturliv har mycket att vinna på att Umeå blir fristad även för andra kulturarbetare. Vi vill att fristadsbegreppet vidgas till att också omfatta exempelvis musiker och bildkonstnärer som kan utmana regimerna i sina hemländer på andra sätt än genom det skrivna ordet. Vi vill att Umeå ska bli en fristad som inte bara tar emot förföljda författare och journalister, utan konstnärer i alla uttryck. Kulturrådet har från och med i år fått regeringens uppdrag att pröva om fler kulturutövare än författare kan ges fristad i Sverige.

Umeå har i dag ett starkt varumärke som en kulturens högborg. Kommunens satsningar på kultur, Umeås musikliv, designhögskolan, arkitektikhögskolan, Norrlandsoperan, kvinnohistoriska museet, festivalerna, kulturhuvudstadsåret 2014, listan är lång. Genom att smida så mycket som möjligt medan järnet är varmt kan vi befästa oss som en kulturens förkämpe inte bara i Europa men i världen. Samtidigt vore detta en viktig solidarisk handling för oss som kommun. Umeå ska vara en stad där vi värnar om de mjuka värdena; estetiken, musiken, barnen, gemenskapen, tryggheten, glädjen – och den konstnärliga friheten. I Umeå har alla råd att njuta av konst och kultur. Här vågar vi låta medmänsklig värme prägla offentligheten. Här har vi modet att stå upp för och beskydda inte bara förföljda författare utan även andra konstnärer och kulturarbetare vars konst tystas ner av förtryck och förföljelse. Det är den bild av Umeå som vi bör förmedla.

Vänsterpartiet yrkar därför:

- Att Umeå kommun ska utreda möjligheten att bredda konceptet fristad att även infatta serietecknare, bildkonstnärer, musiker och andra kulturarbetare.

Örjan Mikaelsson (V)

Lasse Jacobson (V)

Tamara Spiric (V)